

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Hypocrisis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

dicimus, bonum est virtus, malum infamia.

ve.
Dulce satis humor depulsis arbutus hœdis.
Et, Tale tuum carmen nobis diuine potest,
Qualis sepe sessis in gramina.

Gradatio.

Climax, & ἁμακτοσὸ σχῆμα ab Hermo- gene. Vide Climax. His tantum in Demosthe- ne inueniri hanc figuram notat item Hermo- gen. lib. 1. de formis.

Heterogones.

Heteroptoton, Heteroptospon, Heterarith- mon à vetere quodam Scholiaste Græco an- numerantur inter figuras grammaticas, satis ex notione sui nominis perspicue sunt.

Homœon.

Jul. Ruf. p. 287. Hæc figura fit, cum ex partibus aliqua simili- tudo colligitur. vt, Virg.

Sic oculos, sic ille manus, sic ora tenebas.

Etiã in actu fit homœon. vt idem Virg.

Non aliter, quam si immissis ruat hostibus omnis.

Carthago aut antiqua Tyrus.

Cic. in Verrinis ait, succinctam Scyllam lupis, & canibus, cum pube tenus virgo sit, simi- lem esse Verris, & comitum illius, quibus qua- si canibus succinctus sit.

Homœoptoton.

Jul. Ruf. p. 30. Hæc in duobus verbis eundem habet casum, aut eandem nouissimam syllabam. Id est hu- iusmodi. In rebus aduersis, cui præsto est consilium, non potest deesse auxilium. Item Soficiatis, nam qui secundis rebus libenter assentientur, iidem simul, ac si fortuna contri- stauerit, primi insidiantur.

Agui p. 19. Homœoptoton simile in casibus. Hoc ex- co nomen accepit, quod membra illa, id est: καλο in eisdem casus, cadunt ad hunc mo- dum: huic igitur socios vestros criminantis, & ad bellum vos exhortanti, & omnibus modis, vt in tumultu essetis, molienti. Hæc enim tria in eundem casum determinata sunt.

Homœosis.

Jul. Ruf. p. 28. Est, cum per similitudinem res præstantur. Cuius species sunt primæ duæ, paradigma, & parabole. Horum distantia est, quod para- digma facit vera exempla, parabole ficta ostē- dit.

Homœoteleson.

P. Ruf. p. 10. Hoc minus euidens est, quam homœopto- ton, & minorem affert auribus iucunditatem.

Nam neque tam paria duo verba sunt: ne- que eundem habent casum, & sonum vocis, quam Græci ἀρροδία appellānt. Id est huius- modi. Nam res pub. nostra ad hunc statum gloriae peruenit, non multitudine hominum, sed leuitate legum.

Urisimus.

Hoc schema fit, cum definimus aliquam rem nostræ causæ, ad vtilitatem, neque tamen contra communem opinionem. Id est huius- modi. Nam virtutis labor, vera voluptatis exercitatio est. Sed fieri solet hoc schema non- nunquam ratione supposita, tum denique magis illustratur, ita vt fecit diues auarus. In villa ædem feci fortunæ. Crimen argui- tur temeritate illius, quæ tam locupletis co- pias dederit ei, qui odillet vii.

P. Ruf. p. 8.

Hyperbaton.

Quod opportuna ordinis mutatione aliquid ex significatione mutando numerosam reddit orationem. Fab. lib. 8.

Hyperbole.

Alijs schema, alijs tropus videtur. Caterum fit, cum excedit veritatem sententia, apud Virg.

Qui candore niues antiorans, cursibus au- ras.

Uperkatepsis.

Ab Alexandro Rhetore nominatur inter fi- guras, fitque cum in comparatione rerum, aut personarum aliquas excipimus, cum quibus comparationem nullam inire volumus.

Ὅμοιοι μὲν πρότεροι σὺν ἐριζέδῳ σὲ κ' ἐβί- λησα.

Ὅμοιοι μὲν πρότεροι σὺν ἐριζέδῳ σὲ κ' ἐβί- λησα.

Ὅμοιοι μὲν πρότεροι σὺν ἐριζέδῳ σὲ κ' ἐβί- λησα.

Hyperbole.

Subiectio, cum interrogamus aduersarios: aut querimus, quid ab illis, aut quid contra nos dici possit. Deinde subijcimus id, quod dici oportet e contrario. vt, Amplum patri- monium relictum est? At patris bona vanaie- runt, &c. Cicero. 4. ad Herenna.

Jul. Ruf. p. 30.

Uperesis.

Est figura sententiæ, cum aduersarium gesta, & pronuntiatione extollimus, vel abijcimus, & spernimus. Vt, in illo,

Cantando tu illum, meo vanaque tibi fistula

sera.

310

Iuncta sunt
Additur enim, Tu nullus alio qui, illum autē
magnum in canendo. Et,
— non ego Daphia

Iudice te metuam.
Qui, scilicet mihi iniquus es, & non recte iu-
dicaturus. Latine dicitur pronuntiatio.

u ypothesis.
Et παραδοξον, quo suspenduntur auditorum a-
nimi. Arist. Rhet. lib. 3.

u ypothesis.
Est præstantia quædam animi, & fiducia ora-
tionis. Vt, *Ἐπίλεξα τὸν φίλιππον φαεινῶς
θυῆας, ὥστε τοὺς ἐκείνῳ συμμάχους, αὐτοὺς ἀνισα-
μίνως ἠμολογῆναι.* Hermog. *πρωτὶ* id. lib. 1. p.
283. Redarguit Philippum tam aperte, ut eius
focij exurgentes faterentur.

*Tul. xij.
p. 30.*

u ypothesis.
Est, cum singulis rebus, sententijsque singula
debita verba iunguntur: vt,

*Procumbunt piceæ, sonat iſta securibus i-
lex.*

*Fraxineaque trābes, cuneis, & fissile vo-
bur*

*Scinditur, aduolunt ingentes montibus or-
nos.*

*Et, Venit hyems, teritur Sicyonia bacca tra-
petis,*

*Glandæ juues redeunt lati, dant arbura syl-
ua.*

*Et, Variis ponit foetus ausumnus, & alte
mitis in apricis coquitur vindemia saxis.*

Hæc figura latine vocabitur subiunctio, vel
subinsertio, vel subnexio,

*Boha
Presby. p.
330.*

u ypothesis.
Vel ὑπερον πρότερον, est sententia cum ordo in
verbis mutatur: vt,

*Torrere parant flammis, & frangere sa-
xo.*

*Et, Postquam altos tetigit fluctus, & ad æquora ve-
nit*

Prius enim franguntur fruges, & postea co-
quuntur, & ante ad æquora venit, & sic teri-
git fluctus. Tale est, & illud. Hic accipiet be-
nedictionem a domino, & misericordiam a
Deo salutari suo. Prius enim dominus mise-
rando iustificat impium, & sic benedicendo
coronat iustum.

Hanc figuram peculiarem Homero fuis-
se indicat M. Tullius ad Attic. ὑπερον πρότερον
ἐμυρῆως.

Fit cum perfectæ formæ similes conferuntur.
Virg.

Talis amyceles domitur Polla is habentis.
Cicero de L. R. Mare quod sua natura tran-
quillum sit, ventorum violentia, & concurba-
ri solet: sic populus Romanus.

*Tul. Rufini
p. 22.*

Ironia.
Simulatio. Frequentissima apud oratores,
quæ figura aliud verbis significamus, aliud re-
sentimus. A quo genere figuræ prociuium *Aqui p.*
pro Ligatio sumptum est: Nouum crimen
C. Cæsar, & ante hunc diem inauditum,
& cat.

Ironia.
Ironia, sententiæ figura, quæ hoc modo
enuntiabo: hic enim egregius author com-
muniū commodorum, custos, & defensor
reip. salus, & columen ciuitatis, de quo con-
traria, scilicet intelligi velim. Mutabo verba
ordine eorum verso, vel tota locutione aliter
explicata, sic namque iste cuius ope, & auxi-
lio, videlicet ciuitas nititur. Mane utique
Ironia eadem, neque læditur verborum im-
mutatione. At vero si figura elocutionis sit,
quam repetitionem, Græcè *ἰρωνία* voca-
mus, quæ est huiusmodi. Ille author discor-
dium, ille dux seditionum omnium, ille
tumultuosus proditor in bello: & illam par-
tem orationis repetitam sæpius in initio
membrorum, aut casorum sustulero, & tan-
tum semel dixerō, subitogens, &c. hoc mo-
do: ille, qui seditionum author, discordiarum
conciator, in pace tumultuosus, in bello pro-
ditor fuit: figura elocutionis sustuli. Nonnun-
quam autem, imo plerumque concur-
rere potest, vt sententiæ figura conun-
gatur cum elocutionis figura: quæ hoc modo
enuntiatum est: Ille amator patriæ egre-
gius, ille reip. custos, ille defensor libertatis,
ac legum. Cum hoc de eo dicatur, de quo
contraria intelligi volumus, & Ironiam esse,
quæ figura sententiæ est, & epianaphoræ, de
qua, cum maxime diximus, quæ est elocuti-
onis. Nunc ad instituta pergamus. Sunt igitur
figurarum elocutiones alix, ad ornandam
tantum, & quasi ad pingendam orationem
accommodata: quibus princeps Gorgias Le-
ontinus vti solet, sed sine modo. Et ideo illius
oratio, quæ in initio audientes nouitates per-
mouerat, fastidium meruit. Hæcrotas autem
post eum parcius, nec non etiam ipse Demo-
sthenes, sed tanta moderatione, vt nunquam
in eadem incurat.

*Aqui p.
14.*

idem p. 17.

Aqui p.

*Alc.
xhe
178.*

Tra.